

Obowiązkowa lista zielonych urządzeń i materiałów (ZUM), jedna szansa na najwyższe dofinansowanie, doprecyzowanie prefinansowania i pełnomocnictwa oraz wzmocnienie budżetu środkami europejskimi – to nowości, które od 22.04.2024 r. czekają na osoby korzystające z programu „Czyste Powietrze”.

„Zmieniliśmy program „Czyste Powietrze”, kierując się troską o naszych beneficjentów. Aktualne zasady mają chronić wnioskodawców i ograniczać nieuczciwe praktyki związane m.in. ze sprzedażą nieefektywnych urządzeń, które bez termomodernizacji domu, zamiast obniżyć, to podwyższają rachunki za ogrzewanie” – mówi Dorota Zawadzka-Stępnia, prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

Ale to nie koniec nowości w „Czystym Powietrzu”, bo program zyskał właśnie nowe finansowanie.

„Mamy kolejne duże pieniądze dla Polaków na wymianę kopciuchów i termomodernizację domów. To aż 6,4 miliarda złotych z Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS), które obok środków z Krajowego Planu Odbudowy (KPO), zapewniają nam ciągłość i stabilne finansowanie „Czystego Powietrza” w najbliższym czasie. To ogromny sukces, wypracowany wspólnie z Ministerstwem Klimatu i Środowiska” – dodaje prezes NFOŚiGW.

Uszczelnienie listy ZUM dotyczy wszystkich

Obecna wersja programu z dnia 22.04.2024 r. zobowiązuje wnioskodawców – od 14.06.2024 r. – do wyboru pomp ciepła oraz kotłów zgazowujących drewno i kotłów na pellet tylko z tych wpisanych na listę ZUM. To ma być gwarancja wyboru urządzeń o potwierdzonej jakości, czyli takich, które spełniają deklarowane w karcie produktu i etykiecie energetycznej parametry oraz rzeczywiście przełożą się na efektywniejsze (tańsze) ogrzewanie polskich domów.

Nowe zasady stwarzają trzy opcje dla wnioskodawców:

1. wniosek złożony **do 21.04** – pozwala na dotację na urządzenia spoza listy ZUM;
2. wniosek złożony **od 22.04** i dowód zakupu urządzenia **do 13.06** – pozwala na dotację na urządzenia spoza listy ZUM;
3. wniosek złożony **od 22.04** i dowód zakupu urządzenia **od 14.06** – dotacja tylko na urządzenia z listy ZUM.

Zamknięcie listy zielonych urządzeń i materiałów dotyczy również producentów i dystrybutorów pomp ciepła. Wszystkie pompy ciepła, znajdujące się obecnie na liście ZUM, wymagają uzupełnienia dokumentacji o raport z badań z niezależnych akredytowanych laboratoriów z terenu EU lub EFTA.

Uszczelnienie listy ZUM – jak już wspomniano – obejmuje również kotły zgazowujące drewno i te na pellet drzewny, ale w tym przypadku nie są wymagane dodatkowe dokumenty. O szczegółach technicznych nowych wymogów, pisaliśmy wielokrotnie na stronie programu: czystepowietrze.gov.pl.

Najwyższe dofinansowanie

Kolejną istotną zmianą w „Czystym Powietrzu” jest kwestia zasad wnioskowania w ramach części 3) programu. Beneficjent, który skorzysta z najwyższego poziomu dofinansowania na dany budynek – na podstawie wniosku złożonego od 22.04.2024 r. – będzie mógł starać się o dofinansowanie na kolejne budynki tylko w ramach części 1) programu (podstawowy poziom dofinansowania). Tutaj też – podobnie jak przy liście ZUM – obowiązuje okres przejściowy do 13.06.2024 r. włącznie.

Nowe reguły dotyczące najwyższego dofinansowania należy rozumieć tak, że:

- Wniosek o dotację złożony **do 21.04** – zmiany Cię nie dotyczą;
- Wniosek o dotację złożony **od 22.04 do 13.06** – okres przejściowy, uwzględniający poniższy warunek;
- Wniosek o dotację złożony **od 14.06 lub później** – zmiany Cię dotyczą, **jedna szansa na dotację w ramach najwyższego poziomu dofinansowania** (część 3) programu) o ile już wcześniej (od 22.04) nie udzielono Ci dotacji z części 3) programu na inny budynek/lokal mieszkalny.

Prefinansowanie i pełnomocnictwo uszczegółowione

W umowie dotacji z prefinansowaniem doprecyzowano, że warunkiem wypłaty zaliczki na konto wykonawcy jest złożenie do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw) podpisanej własnoręcznie przez beneficjenta dyspozycji wypłaty zaliczki wraz z kopią faktury zaliczkowej (wystawionej na beneficjenta lub beneficjenta i małżonka wspólnie). A ponadto określono czas na złożenie wniosku o płatność – rozliczającego zakres przedsięwzięcia wynikający z danej umowy z wykonawcą – do 120 dni od daty wypłaty zaliczki dotyczącej realizacji tej umowy z wykonawcą.

W przypadku składania wniosku o dotację z „Czystego Powietrza” przez pełnomocnika, teraz wymagane jest pełnomocnictwo z podpisem własnoręcznym wnioskodawcy notarialnie poświadczonym (czyli z podpisem własnoręcznym złożonym przez wnioskodawcę na pełnomocnictwie w obecności notariusza, bądź wcześniej złożonym podpisem uznanym przez wnioskodawcę przed notariuszem za własnoręczny).

Nowe źródła finansowania programu „Czyste Powietrze”

NFOŚiGW sfinalizował właśnie (16.04.2024 r.) w ramach „Czystego Powietrza” podpisanie szesnastu umów (ze wszystkimi wfośigw) dotyczących projektów grantowych z unijnego programu FEnIKS. Teraz, po złożeniu przez wojewódzkie fundusze pierwszych wniosków o płatności zaliczek, nastąpi uruchomienie tego nowego finansowania.

Wdrożenie środków FEnIKS (6,4 mld zł na lata 2024-29), to szansa dla ponad 145 tys. gospodarstw domowych na dotacje do wymiany ponad 111 tys. źródeł ciepła i modernizację ok. 100 tys. budynków.

Pieniądze dla każdego

Program „Czyste Powietrze” – z budżetem 103 mld zł – to największa proekologiczna inicjatywa w polskiej historii, służąca skutecznej walce ze smogiem oraz poprawie efektywności energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych. „Czyste Powietrze” to szansa dla Polaków obecnie nawet na 135 tys. zł bezzwrotnej dotacji na termomodernizację i nowe źródło ciepła. Dotychczas (stan na 12.04.2024 r.) złożono ponad 832 tys. wniosków na 26 mld zł dofinansowania.

czystepowietrze.gov.pl